

Skatteministeriet

8. juni 2016
J.nr. 16-0633906

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 453 af 11. maj 2016 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Brian Mikkelsen (KF).

Karsten Lauritzen

/ Søren Schou

Spørgsmål

Skatteministeriet har i publikationen ”Afgifts- og tilskudsanalysen på energiområdet – Delanalyse 2: Omkostninger til offentlige forpligtelser” om PSO opgjort den samfundsøkonomiske gevinst (+2,3 mia. kr.) ved at finansiere et bortfald af PSO-afgiften via en stigning i bundskatten (+0,31 pct.point) og en reduktion af personfradraget (-1.200 kr.). I tabel 18 og 19 angives de fordelingsmæssige konsekvenser heraf. For at illustrere perspektiverne i også at inddrage en reduktion af de grønne checks, som i sin tid blev indført specifikt for blandt andet at kompensere husholdningerne for stigende energiafgifter, bedes ministeren på tilsvarende måde opgøre den samfundsøkonomiske gevinst og de fordelingsmæssige effekter, såfremt:

- 1) Den analyserede reduktion af personfradraget bevares uændret, mens finansieringsbidraget fra højere bundskat erstattes med en beskæring af de grønne checks.
- 2) Den analyserede stigning i bundskatten bevares uændret, mens finansieringsbidraget fra lavere personfradrag erstattes med en beskæring af de grønne checks.

Svar

I afgifts- og tilskudsanalysen, som der henvises til, tager beregningerne udgangspunkt i en antaget PSO-udgift på 8 mia. kr. Af hensyn til sammenlignelighed med de seneste beregninger på området, tages der i det følgende udgangspunkt i den seneste fremskrivning af PSO-udgifterne fra maj 2016. Endvidere er omlægningens effekt beregningsteknisk opstillet for 2021 mod 2020 i afgifts- og tilskudsanalysen.

Den grønne check

Den grønne check består i 2016 af følgende elementer:

- Almindelig grøn check på 950 kr. pr. person over 18 år.
- Supplerende grøn check på 220 kr. for børn op til 2 børn
- Tillæg til grøn check på 280 kr.

Den almindelige og supplerende grønne check aftrappes med 7,5 pct. af den del af indkomsten (topskattegrundlaget), der overstiger 379.900 kr. (2016). Tillægget til grøn check bortfalder, hvis indkomsten overstiger 222.000 kr.

Den almindelige grøn check reduceres gradvist frem mod 2020 til 875 kr., og den supplerende grønne check reduceres i samme periode til 200 kr., *jf. tabel 1*. Satserne ligger nominelt fast og er således reelt faldende over tid.¹

¹ Beløbsgrænserne på 222.000 kr. henholdsvis 379.900 kr. for indkomstafrapning reguleres dog efter personskattelovens § 20.

Tabel 1. Satser for grøn check

Kr., årets niveau	2016	2017	2018	2019	2020 og senere
Almindelig grøn check	950	940	930	900	875
Supplerende grøn check	220	215	215	210	200
Tillæg til grøn check	280	280	280	280	280

Finansiering ved personskatter

En afskaffelse af PSO-afgiften skønnes at medføre et finansieringsbehov på ca. 3,8 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

En finansiering, der er fordelingsneutral målt ved Gini-koefficienten samt omtrent provenuneutral efter tilbageløb og adfærd, skønnes at kunne ske ved en forhøjelse af bundskattesatsen og det skrå skatteloft med 0,31 pct.-point samt en reduktion af det almindelige personfradrag med 1.100 kr. og personfradraget for personer under 18 år med 800 kr., jf. svaret på spørgsmål 356 samt tabel 2, der viser satser og beløb ved 2021-regler.

I variant 1 fastholdes reduktionen af personfradraget, mens bundskatteforhøjelsen erstattes af en reduktion af den grønne check. Det skønnes, at en provenuneutral finansiering vil kunne ske ved at reducere den almindelige grønne check fra 875 kr. til 95 kr., og den supplerende grønne check fra 200 kr. til 20 kr. (2021-regler), jf. variant 1 i tabel 2.

I variant 2 fastholdes forhøjelsen af bundskatten mv., mens reduktionen af personfradraget erstattes af en reduktion af den grønne check. Det skønnes, at en provenuneutral finansiering vil kunne ske ved at reducere den almindelige grønne check fra 875 kr. til 380 kr., og den supplerende grønne check fra 200 kr. til 85 kr. (2021-regler), jf. variant 2 i tabel 2.

Tabel 2. Satser (2021-regler)

	Gældende regler	Neutral model bundskat, personfradrag	Variant 1 personfradrag, grøn check	Variant 2 bundskat, grøn check
<i>Bundskat mv. (pct.)</i>				
Bundskattesats	12,11	12,42	12,11	12,42
Skrå skatteloft	51,98	52,29	51,98	52,29
<i>Personfradrag (kr., 2016-niveau)</i>				
Personfradrag for alle fyldt 18	44.000	42.900	42.900	44.000
Personfradrag for børn under 18	33.000	32.200	32.200	33.000
<i>Grøn check (kr., årets niveau)</i>				
Almindelig grøn check	875	875	95	380
Supplerende grøn check	200	200	20	85
Tillæg til grøn check	280	280	280	280

Provenumæssige konsekvenser

Den fordelingsneutrale model skønnes at medføre et umiddelbart merprovenu på ca. 5,2 mia. kr. Efter tilbageløb og adfærd skønnes et merprovenu på ca. 3,8 mia. kr., jf. tabel 3, svarende til finansieringsbehovet ved afskaffelse af PSO-afgiften.

Variant 1 skønnes at medføre et umiddelbart merprovenu på ca. 4,4 mia. kr. og et merprovenu på ca. 3,8 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd. Variant 2 skønnes at medføre et umiddelbart merprovenu på ca. 5,0 mia. kr. og et merprovenu på ca. 3,8 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Tabel 3. Provenu ved forhøjelse af personskatterne

Mio. kr. (2016-niveau)	Neutral model bundskat, personfradrag	Variant 1 personfradrag, grøn check	Variant 2 bundskat, grøn check
Umiddelbar provenuvirkning	5.175	4.425	5.000
Provenu efter tilbageløb	3.925	3.350	3.775
Arbejdsudbud	-100 ¹	450 ²	25 ³
Provenu efter tilbageløb og adfærd	3.825	3.800	3.800
Samfundsøkonomisk gevinst (mia. kr.)	1,9	2,6	2,0

Anm: Den samlede arbejdsudbudseffekt ved en afskaffelse af PSO-afgiften finansieret ved den neutrale model er omtrent nul. En afskaffelse af PSO-afgiften skønnes isoleret set at forøge arbejdsudbuddet svarende til et merprovenu på ca. 100 mio. kr. De viste arbejdsudbudseffekter i tabellen er de isolerede bidrag fra finansiering ved forhøjelse af personskatterne.

1: Skønnet selvfinansieringsgrad på 2,5 pct.

2: Skønnet selvfinansieringsgrad på ca. -14 pct.

3: Skønnet selvfinansieringsgrad på ca. -0,4 pct.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellen

Forskellene i den umiddelbare provenuvirkning i de forskellige modeller kan henføres til forskelle i selvfinansieringsgraden som følge af ændret arbejdsudbud. Således er konsekvenserne for arbejdsudbuddet væsentlig anderledes ved en forhøjelse af bundskatten end ved en reduktion af den grønne check. Det medfører især stor forskel mellem den fordelingsneutrale model og variant 1.

Som en konsekvens af forskellene i de umiddelbare provenuvirkninger vil der også være forskelle i de samfundsøkonomiske konsekvenser. Således skønnes en samfundsøkonomisk gevinst på ca. 1,9 mia. kr. ved den neutrale model, 2,6 mia. kr. ved variant 1 og 2,0 mia. kr. ved variant 2.

I ovenstående beregninger er der fuld finansiering i 2021. Det vil ikke nødvendigvis være tilfældet efterfølgende år, da provenuprofilerne for henholdsvis a) afskaffelse af PSO, b) forhøjelse af bundskatten samt reduktion af personfradraget og c) reduktion af den grønne check er vidt forskellige.

Fordelingsmæssige konsekvenser

Den fordelingsneutrale omlægning har pr. definition ingen overordnede konsekvenser for indkomstfordelingen, dvs. der er ingen ændring i Gini-koefficienten. Omlægningen med-

fører en forøgelse af den disponible indkomst på ca. 0,1 pct. i alle indkomstdeciler, *jf. tabel 4*. Inden for hvert decil vil der dog være forskelle i de fordelingsmæssige virkninger alt efter de enkelte husholdningers elforbrug mv.

Variant 1 skønnes at medføre en forøgelse af de målte indkomstforskelle svarende til en forøgelse af Gini-koefficienten på 0,10 pct.-point². Omlægningen vil medføre en reduktion af den disponible indkomst på ca. 0,4 pct. i 1. decil og en forøgelse på 0,4 pct. i 10. indkomstdecil. Den gennemsnitlige forøgelse er 0,2 pct.

Variant 2 skønnes at medføre en forøgelse af de målte indkomstforskelle svarende til en forøgelse af Gini-koefficienten på ca. 0,02 pct.-point. Bortset fra 1. og 2. indkomstdecil vil omlægningen medføre en forøgelse af den disponible indkomst på 0,1 pct. i alle indkomstdeciler.

Tabel 4. Ændring i disponibel indkomst ved en afskaffelse af PSO-afgiften finansieret ved en forhøjelse af personskatterne fordelt på indkomstdeciler (2021-regler i 2016-niveau)

Decil	Neutral model bundskat, personfradrag		Variant 1 personfradrag, grøn check		Variant 2 bundskat, grøn check	
	Kr.	Pct.	Kr.	Pct.	Kr.	Pct.
1	130	0,1	-340	-0,4	30	0,0
2	120	0,1	-220	-0,1	70	0,0
3	130	0,1	-140	-0,1	90	0,1
4	150	0,1	0	0,0	120	0,1
5	170	0,1	160	0,1	160	0,1
6	180	0,1	310	0,1	200	0,1
7	190	0,1	490	0,2	250	0,1
8	220	0,1	730	0,2	340	0,1
9	260	0,1	1.050	0,3	450	0,1
10	520	0,1	2.170	0,4	820	0,1
Alle	210	0,1	420	0,2	250	0,1

Anm: Ændringerne omfatter både den direkte virkning og den indirekte overvæltning. Den direkte virkning omfatter den PSO-afgift, der betales af husholdningerne. Ved indirekte overvæltning antages, at erhvervenes PSO-afgifter overvælttes i priserne eller lønningerne og derved også kommer husholdningerne til gode.

Tabellen viser kun omlægningens effekt af ændringer i PSO-afgiften og indkomstskatterne. Omlægningen indeholder derudover nogle yderligere gevinster i form af en brugergevinst og lavere udgifter til nettariffr.

Tabellen viser ækvivalerede skatter og afgifter. Ved ækvivalering foretages der en korrektion af indkomster og skatter, der tager højde for antallet af medlemmer i en familie. Dermed bliver det muligt at sammenligne indkomster og skatter for familier med forskellig størrelse. Som følge af, at der foretages en ækvivalering, er det ikke muligt at omregne fordelingsstallene til provenu.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellen

Den neutrale model skønnes at medføre, at et LO-ægtepar med to børn vil få en samlet stigning i rådighedsbeløbet på ca. 280 kr. Variant 1 medfører en stigning på ca. 260 kr. og variant 2 en stigning på ca. 40 kr., *jf. tabel 5*.

² Gini-koefficienten er 26,2 pct. ifølge seneste officielle skøn.

Variante 1 medfører, at flere familietyper vil få en reduktion af den disponible indkomst, selvom omlægningen samlet set og i gennemsnit medfører en stigning. Det skyldes, at en samtidig reduktion af personfradraget og den grønne check rammer lavindkomstfamilier relativt hårdest.

For både variante 1 og variante 2 afspejler fordelingen, at personer med en indkomst (topskattegrundlag) over ca. 400.000 kr. om året ligger over indkomstgrænsen for at modtage grøn check. Således vil funktionærparret og direktørfamilien ikke opleve en stigning i personskatterne som følge af reduktionen af den grønne check.

Tabel 5. Ændring i disponibel indkomst ved en afskaffelse af PSO-afgiften finansieret ved en forhøjelse af personskatterne for forskellige familietyper (2021-regler i 2016-niveau)

Kr.	Neutral model bundskat, personfradrag		Variant 1 personfradrag, grøn check		Variant 2 bundskat, grøn check	
	Kr.	Pct.	Kr.	Pct.	Kr.	Pct.
1. Enlig dagpengemodtager i lejebolig	40	0,0	-140	-0,1	30	0,0
2. Enlig LO-arbejder i lejebolig	70	0,0	220	0,1	60	0,0
3. LO-ægtepar i ejerbolig med 2 børn	280	0,1	260	0,1	40	0,0
4. Funktionærpar i ejerbolig med 2 børn	320	0,0	2.850	0,4	1.140	0,2
5. Direktørfamilie i ejerbolig med 2 børn	110	0,0	4.050	0,5	940	0,1
6. Enlig pensionist med ATP i lejebolig	130	0,1	-140	-0,1	110	0,1
7. Pensionistægtepar med ATP i lejebolig	20	0,0	-800	-0,3	-20	0,0

Anm: Ændringerne omfatter både den direkte virkning og den indirekte overvæltning. Den direkte virkning omfatter den PSO-afgift, der betales af husholdningerne. Ved indirekte overvæltning antages, at erhvervenes PSO-afgifter overvæltes i priserne eller lønningerne og derved også kommer husholdningerne til gode.

Tabellen viser kun omlægningens effekt på familiernes skatteudgifter (lavere skatteudgifter giver et større rådighedsbeløb). Omlægningen indeholder derudover nogle yderligere gevinster i form af en brugergevinst og lavere udgifter til nettariffer.

Kilde: Egne beregninger på familietypemodellen og lovmodellen